

Gemeente Westvoorne

AAN BURGEMEESTER & WETHOUDERS

Kenmerk: 190923

Sector: Inwonerszaken

Team : Openbare Orde, Welzijn & Onderwijs

Onderwerp: DigiTaalhuis

Besluit:

1. Conform artikel 8b van de regeling Inkoop & Aanbesteden in te stemmen met het projectvoorstel DigiTaalhuis op Voorne van de Bibliotheek Zuid-Hollandse Delta;
2. De kosten te dekken uit het beschikbaar gestelde budget in het collegeprogramma en de financiële gevolgen te verwerken in de 2^e berap 2019 en de begroting 2020;
3. De gemeenteraad te informeren via bijgevoegde raadsinformatiebrief;
4. De adviesraad Sociaal Domein te informeren.

Portefeuillehouder: W.A.J. Borgonjen

Vertrouwelijk: Nee

	Datum
College	16 juli 2019
Raadsc commissie	Nee
OR/GO	Nee
Raad	Nee

1. Aanleiding

Als iemand moeite heeft met lezen, schrijven, rekenen of onvoldoende digitaal vaardig is dan kan dat grote gevolgen hebben. Laaggeletterdheid belemmert het volledig mee kunnen doen in onze samenleving en zorgt er voor dat inwoners niet meer vanuit eigen kracht problemen kunnen oplossen. Daarnaast zijn er maatschappelijke kosten die voortvloeien uit deze problematiek, zoals de instroom in de Participatiewet of Schulddienstverlening.

In Nederland hebben 2,5 miljoen volwassenen moeite met lezen, schrijven en / of rekenen. Als we de mensen er bij nemen met beperkte digitale vaardigheden dan is de groep nog veel groter. Van alle inwoners is 1 op de 9 laaggeletterd. Onderzoek wijst uit dat er zo'n 1.300 inwoners in Westvoorne wonen die laaggeletterd zijn.

Om laaggeletterdheid te verminderen is vanuit de Stichting Lezen en Schrijven in samenwerking met de bibliotheken het concept van het DigiTaalhuis ontwikkeld. In onze regio biedt de Bibliotheek Zuid-Hollandse Delta de mogelijkheid aan om een DigiTaalhuis op Voorne op te zetten. De bibliotheek kan deze lastige taak van de gemeente uit handen nemen en zo meerwaarde bieden voor onze inwoners. De gemeente Nissewaard maakt al langer gebruik van het DigiTaalhuis van de Bibliotheek Zuid-Hollandse Delta en heeft positieve ervaringen met deze aanpak.

In dit voorstel wordt geadviseerd om het budget uit het collegeprogramma in te zetten voor het DigiTaalhuis in samenwerking met Brielle en Hellevoetsluis.

In het collegeprogramma is vanaf 2019 een structureel budget van €20.000,- opgenomen voor het terugdringen van laaggeletterdheid. Het voorstel is om het DigiTaalhuis deels hieruit te financieren. Daarnaast is het mogelijk dat het andere deel van de kosten vanaf 2020 te financieren zijn vanuit de Web-middelen. Dit zijn middelen die vanuit het Rijk beschikbaar worden gesteld om educatie en beroepsonderwijs ten goede komen. Tot op heden was het niet mogelijk om de kosten voor een DigiTaalhuis daaruit te bekostigen. Er is een beroep gedaan op het kabinet om de voorwaarden aan te passen om dit soort initiatieven te kunnen bekostigen. Inmiddels is bekend geworden dat vanaf 2020 structurele middelen beschikbaar komen waaruit de kosten gecompenseerd kunnen worden.

2. Argumenten

Laaggeletterdheid als obstakel om mee te doen

In deze tijd van snelle technologische ontwikkelingen en digitalisering heeft het niet goed kunnen lezen of schrijven enorme gevolgen. Vaak kan een aanvraag voor een toeslag alleen digitaal worden ingediend. Uit onderzoek van de stichting Lezen en Schrijven blijkt dat veel regelingen met financiële ondersteuning blijven liggen omdat aanvraagprocedures niet gevolgd kunnen worden. Laaggeletterdheid komt niet alleen voor bij inwoners die anderstalig zijn opgegroeid. Vaak speelt er een gevoel van schaamte waardoor inwoners die laaggeletterd zijn dit verborgen houden. Onderzoek laat zien dat het niet ligt aan het vermogen van iemand om te leren maar dat het aan de omstandigheden ligt. Er zijn dus genoeg aanknopingspunten om op een laagdrempelige manier te ondersteunen via taaleducatie en het aanleren van digitale vaardigheden.

Laagdrempelige taaleducatie

Uit het onderzoek blijkt dat allochtone Nederlanders graag de Nederlandse taal willen leren. Voor hen is de drempel laag om ergens voor ondersteuning binnen te wandelen. Daarentegen is het bereiken van de autochtone Nederlanders een stuk moeilijker. Jarenlang weten ze uit angst of schaamte te verbloemen dat ze niet of nauwelijks kunnen lezen en schrijven en redden ze zich zelfs lange tijd redelijk. Tot zich de eerste problemen voordoet. Ze raken bijvoorbeeld werkloos of krijgen privéproblemen. Op dat soort cruciale momenten komt het onderliggende probleem, de taalachterstand, pas aan het licht. Het is dus zorg om voor die groep zo'n laagdrempelig platform te creëren waarbij het schaamtegevoel wordt geminimaliseerd en waar mensen zich welkom voelen om met taaleducatie aan de slag te gaan. Het DigiTaalhuis op Voorne geeft hier invulling aan.

Passend aanbod voor verschillende doelgroepen

Hoe je mensen met laaggeletterdheid kunt motiveren voor taalontwikkeling is afhankelijk van de omgeving waarin zij verkeren. Het vraagt dus om een aanpak die toegesneden is op de situatie en de behoefte van die persoon. Het DigiTaalhuis brengt het versplinterde aanbod samen op één platform.

3. Aanpak/uitvoering

Het DigiTaalhuis heeft als functie om het versplinterde aanbod op het gebied van taal en digitale vaardigheden te bundelen en op elkaar af te stemmen. Daarnaast wordt op basis van de methodiek van Stichting Lezen en Schrijven trainingen aangeboden voor de doelgroep. Het DigiTaalhuis is een netwerk waarnaar doorverwezen kan worden met laagdrempelige ondersteuning die past bij de wensen en behoeften van de inwoner. Het netwerk bestaat uit samenwerkende partners, het DigiTaalpunt en een coördinator. De aanpak van het DigiTaalhuis bestaat uit de volgende onderdelen:

1. DigiTaalhuis (netwerk)

Het DigiTaalhuis is een netwerk van (taal)organisaties die samenwerken om laaggeletterdheid op Voorne terug te dringen en de participatie en zelfredzaamheid van de inwoners te vergroten. Dit beogen zij door het aanbod af te stemmen op de ontwikkelbehoefte op basis van taal, rekenen en digitale vaardigheden.

Het taalnetwerk op Voorne zal in samenwerking met de gemeenten Hellevoetsluis en Brielle worden vormgegeven. Door de schaalgrootte wordt het mogelijk om samen te werken met (taal)organisaties om een goede samenstelling te maken tussen bestaande en nieuwe activiteiten zodat deze aansluiten bij de behoefte van de inwoners op Voorne. De DigiTaalpunten zorgen voor een juiste verwijzing naar de passende organisatie met bijbehorende activiteiten die altijd taalverhoging of verbetering van digitale vaardigheden als doel hebben..

2. DigiTaalpunt (fysiek)

Het DigiTaalhuis heeft naast het taalnetwerk ook een laagdrempelige fysieke ontmoetingsplek, het DigiTaalpunt. Het DigiTaalpunt kan een fysiek loket in de gemeente Westvoorne zijn waar inwoners met laaggeletterdheid terecht kunnen voor een intake met een vrijwilliger. Op basis van de intake wordt bepaald waar de behoefte ligt van de inwoner en aan welke organisatie uit het taalnetwerk diegene gekoppeld kan worden. In overleg met de lokale en regionale partners worden de medewerkers en vrijwilligers in herkennen en doorverwijzen van de doelgroep.

Om het loket zo laagdrempelig mogelijk te maken is het voorstel om het punt niet op een vaste locatie vast te pinnen maar 'zwervend' te maken. Door een warme overdracht vanuit het netwerk kan op basis van behoefte van de inwoner worden afgesproken. Dit kan op uiteenlopende locaties zoals bij de bibliotheek, de gemeente of op een school.

3. Coördinator

De coördinator stuurt het geheel aan en zorgt voor de verwijzing naar passend aanbod. De spin in het web tussen alle partners en onderhoudt contacten met vrijwilligers, deelnemers, diverse instellingen en samenwerkingspartners. De coördinator is in dienst van Bibliotheek Zuid-Hollandse Delta, maar opereert in het belang van alle partners op Voorne.

4. Activiteiten

Beoogd wordt om de doelgroep te bereiken in samenwerking met de taalnetwerkpartners. In overleg met de lokale en regionale partners worden de medewerkers en vrijwilligers in herkennen en doorverwijzen van de doelgroep.

Activiteiten hebben altijd taalverhoging of verbetering van digitale vaardigheden als doel. De trajecten zijn non-formeel, het is maatwerk en naast leren staan ook leer- en leesplezier en ontmoeting centraal.

Herkennen en doorverwijzen

In samenwerking met maatschappelijke organisaties worden medewerkers en vrijwilligers getraind in het herkennen en warm doorverwijzen van de doelgroep. Dit gebeurt door het gebruik van doorverwijskaarten. Voorbeelden van maatschappelijke organisaties zijn: gemeenteconsulenten, consultatiebureaus, huisartsen, het UWV, werkgevers, uitzendbureaus, scholen, Humanitas, schuldhulpverlening, etc. Voor het bereiken van deze organisaties ligt een belangrijke rol bij de coördinator.

Samenwerkingsafspraken

Het voorstel is om het DigiTaalhuis op Voorne als pilot in te zetten gedurende twee jaar. Tijdens deze periode worden de resultaten geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. De inzet hierbij is om tot langere termijn afspraken te komen.

Voor het opbouwen van het taalnetwerk is het van belang om samen te werken met de (taal)organisaties op Voorne. Dit voorstel is dan ook onder voorbehoud dat Hellevoetsluis en Brielle meegaan in de voorgestelde aanpak.

4. Communicatie/Burgerparticipatie/Servicepunt

N.v.t.

5. Duurzaamheid

N.v.t.

6. Kosten, baten en dekking

Overzicht kosten en baten

Kosten/baten	2019	Vanaf 2020
Implementatie/investering	€ 5.411,25	€ -
Exploitatie (incl. coördinator)	€ 7.200,00	€ 18.175,00
Totale kosten per jaar	€12.611,25	€18.175,00
<i>Te ontvangen Web-middelen</i>	€ -	€ -7.200
Kosten per saldo per jaar	€12.611,25	€10.975,00

De concrete uitwerking van de implementatie- en exploitatiekosten staat in de begroting in de bijlage.

Kosten 2019

De incidentele kosten voor 2019 zijn €12.611,25 en worden gedekt uit de post Algemeen beleid Wmo (4.6201.01.01) onder diverse overige kosten (4340860). Dit betreft het budget dat in het collegeprogramma is opgenomen. Voorgesteld wordt om dit budget over te hevelen naar Onderwijsbeheer Algemeen (4.4800.01.01) onder diverse overige kosten (4340860) en het restant (€ 7.389,-) van het budget uit het collegeprogramma af te ramen met de 2^e berap 2019.

Kosten vanaf 2020

De structurele kosten zijn vanaf 2020 €18.175,- per jaar en worden bekostigd uit de post Algemeen beleid Wmo (4.6201.01.01) onder diverse overige kosten (4340860). Dit betreft het budget dat in het collegeprogramma is opgenomen. Voorgesteld wordt om met de begroting 2020 dit budget structureel over te hevelen naar Onderwijsbeheer Algemeen (4.4800.01.01) onder diverse overige kosten (4340860) en het restant (€ 1.825,-) van het budget uit het collegeprogramma af te ramen in de begroting vanaf 2020.

Web-middelen

Zoals hiervoor is aangegeven is in het collegeprogramma vanaf 2019 een structureel budget van €20.000,- opgenomen voor het terugdringen van laaggeletterdheid. Het voornemen is om het DigiTaalhuis deels hieruit te financieren. Daarnaast is het mogelijk dat het andere deel van de kosten vanaf 2020 te financieren zijn vanuit de Web-middelen. Dit zijn middelen die vanuit het Rijk beschikbaar worden gesteld om educatie en beroepsonderwijs ten goede te komen. Tot op heden was het niet mogelijk om de kosten voor een DigiTaalhuis daaruit te bekostigen. Er is een beroep gedaan op het kabinet om de voorwaarden aan te passen om dit soort initiatieven te kunnen bekostigen. Inmiddels is bekend geworden dat vanaf 2020 structurele middelen beschikbaar komen waaruit de kosten gecompenseerd kunnen worden. Deze middelen zijn in de regionale aanbesteding voor 2020 opgenomen voor de aankomende drie jaar. Voor Westvoorne zal dit een bedrag zijn van €7.200,- in 2020, 2021 en 2022. Voorgesteld wordt om dit bedrag te verwerken in de begroting 2020 op kostenplaats Onderwijsbeheer Algemeen (4.4800.01.01) onder diverse overige baten (8340940).

Daarna zal worden bekeken of de bekostiging van het DigiTaalhuis vanaf 2023 volledig uit de Web-middelen bekostigd kan worden.

7. Risicomanagement en weerstandvermogen

Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het weerstandvermogen.

8. Toelichting

Het college wordt op basis van art. 8b van het reglement Inkoop & Aanbesteden gevraagd het besluit te nemen. Dit is vanuit het oogpunt dat het DigiTaalhuis Voorne een specifiek product betreft waarvan de Bibliotheek Zuid-Hollandse Delta de enige aanbieder is in deze regio.

9. Samenvatting

U wordt geadviseerd om:

1. Conform artikel 8b van de regeling Inkoop & Aanbesteden in te stemmen met het projectvoorstel DigiTaalhuis op Voorne van de Bibliotheek Zuid-Hollandse Delta;
2. De kosten te dekken uit het beschikbaar gestelde budget in het collegeprogramma en de financiële gevolgen te verwerken in de 2^e berap 2019 en de begroting 2020;
3. De gemeenteraad te informeren via bijgevoegde raadsinformatiebrief;
4. De adviesraad Sociaal Domein te informeren.